

Att höra vad som sägs

– den hörselsmarta teatern

Ungefär 1,5 miljon människor i Sverige har en hörselnedsättning, varav drygt 500 000 använder hörapparater. Ofta saknas hörslina eller motsvarande på teatrar och besökare med hörselnedsättning har stora svårigheter att uppfatta vad som sägs. Det här faktabladet ger praktiska råd för bättre hörseltillgänglighet på teatern – och hjälper dig som ansvarar eller arbetar på teatern att se till att fler får njuta av teaterupplevelsen!

Teleslinga (hörslina) är en enkel och bra lösning som gör att personer med hörapparater hör betydligt bättre i miljöer med bakgrundsljud eller dålig akustik. En tillgänglig teaterscen med teleslinga gör att fler känner sig välkomna och kan ta del av teater runtom i landet.

Kindmikrofoner gör stor skillnad

Förutom teleslinga är det avgörande med bra mikrofoner och rätt mikrofonteknik. För bästa hörbarhet och ljudkvalitet är grundregeln korta talavstånd – den som talar ska ha mikrofonen så nära munnen som möjligt. Det bästa är därför att alla skådespelare använder kindmikrofoner kopplade till teleslinga. Därmed går skådespelarens repliker rakt in i hörapparaten, och teaterbesöket blir en roligare upplevelse. Kombinerat med högtalare blir det även bättre ljud för alla i publiken som inte har hörapparater.

Rundupptagande, takhängda mikrofoner är inte bra ur ett hörselperspektiv. Takhängda mikrofo-

ner tar upp alla ljud i rummet, till exempel pappersprassel, småprat, hostningar, steg med mera och förstärker dessa rakt in i örat på hörapparat användaren. Dessa bakgrundsljud och dålig akustik är ytterligare orsaker till att hörselskadade får svårt att uppfatta tal.

Olika typer av teleslinga

Teleslinga kan läggas utmed väggarna eller under golvet i lokalen. En enkel teleslinga är billigare och lättare att installera än fasförskjuten teleslinga som i gengäld har ett stabilare ljud. Med teleslinga kan obegränsat med hörapparat användare lyssna.

Bärbara system med halsslinga. Teaterbesökare med hörapparater lånar en mottagare med halsslinga och hänger den runt halsen. Hörselskadade utan hörapparater kan använda mottagare med hörlurar. I teatersalongen finns sändare som skickar ljudet trådlöst från mikrofoner anslutna till ljudanläggningen vidare till mottagare via FM eller IR.

Hörselskadades Riksförbund

Trådlös överföring i bärbara slingsystem

Det finns olika typer av trådlös överföring via bärbara system med halsslinga. De vanligaste är FM, IR (infrarött) och digital radioteknik.

Ofta upplever hörapparat användare att ljudet i trådlösa system är för svagt, vilket i regel beror på att mikrofonerna är placerade för långt från skådespelarna. Kindmikrofoner ger stor förbättring.

Fördelar bärbara system:

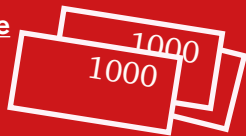
- Enkla att köpa in och installera

Nackdelar bärbara system:

- Kräver personal för ut- och återlämning
- Måste laddas inför varje föreställning
- Vanligare med användarproblem
- Begränsat antal användare
- I regel svagare ljud än via fast teleslinga

Sök bidrag för teleslinga

Verksamheter med kultur-, teater- och konsertlokaler kan söka pengar för tillgänglighetsskapande åtgärder som teleslinga och akustikanpassningar. Senast den 30 september varje år ansöker man om stöd från Boverket. Läs mer om stöd för kulturlokaler på: www.boverket.se

Elgitarr och teleslinga – visst funkar det!

Med färförskjuten teleslinga minskar problemen med att rundgång uppstår när elförstärkta instrument använder samma ljudanläggning som teleslingan. I större konsertlokaler är det lämpligt att lägga en separat teleslinga, som endast täcker scenen, kopplad till strömbrytare. När elförstärkta instrument används kopplar man ur teleslingan på scenen med strömbrytaren.

Mer information:

Råd vid inköp av teleslinga

Faktablad om vad som är viktigt att tänka på vid beställning/installation av teleslinga.

[Råd vid inköp av teleslinga \(pdf\)](#)

Råd för rutiner och underhåll av teleslinga

Faktablad som riktar sig till ansvariga med teleslinga i sina lokaler/verksamheter.

[Råd rutiner och underhåll av teleslinga \(pdf\)](#)

Teleslinga – enkelt och hörselsmart

Faktablad som sammanfattar varför det är viktigt och bra med teleslinga och hur den fungerar

[Teleslinga – enkelt och hörselsmart \(pdf\)](#)

horsellinjen.se/teleslinga

Hörsellinjen.se är HRFs kunskapswebb. Här finns fakta och råd om teleslingor, checklistor för tillgänglighet samt faktablad och skyltar om teleslinga att skriva ut.

Infoskyltar om teleslinga

Ladda ner högupplösta symboler/skyltar för *fast teleslinga* respektive *mottagare med halsslinga* som hämtas ut på: horsellinjen.se/teleslinga

HRFs rådgivningstjänst, Hörsellinjen

0771-888 000

ring vardagar kl. 9.00-15.00, kostar som ett vanligt telefonsamtal eller mejla en fråga via formuläret på

horsellinjen.se

